

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua, themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Міністерство економіки України

На виконання доручення Прем'єр-міністра України від 06 серпня 2021 року № 37153/1/1-21 (до звернення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 02 серпня 2021 року № 04-32/10-2021/254312) у Міністерстві юстиції здійснено правову експертизу проекту Закону України «Про рейтингування» (реєстр. № 5819 від 22 липня 2021 року), внесеного народним депутатом України Підласою Р.А., (далі – проект Закону), та в межах компетенції повідомляється таке.

Вважаємо за необхідне зазначити, що позицію стосовно підтримки чи не підтримки законопроекту, ініційованого народним депутатом України, має висловити Міністерство економіки України, як орган, який визначено відповідальним за підготовку проекту експертного висновку Кабінету Міністрів України до вказаного проекту Закону.

Водночас під час визначення позиції щодо підтримки чи не підтримки проекту Закону в межах підготовки проекту експертного висновку Кабінету Міністрів України до проекту Закону Міністерство юстиції України пропонує врахувати наступне.

1. Відповідно до частин другої, третьої статті 7 розділу I проекту Закону Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР) у встановленому нею порядку здійснює авторизацію рейтингових агентств, у тому числі іноземних, які мають намір присвоювати публічні кредитні рейтинги.

Авторизація здійснюється шляхом включення відповідного рейтингового агентства до Реєстру рейтингових агентств.

Згідно з пунктом 19 частини першої статті 8 розділу I проекту Закону рейтингове агентство, яке має намір присвоювати публічні кредитні рейтинги, в тому числі іноземне, для включення до Реєстру рейтингових агентств подає НКЦПФР у встановленому нею порядку та формі, заяву про включення до Реєстру рейтингових агентств разом з такими документами як оригінал або копія платіжного документа, засвідчену уповноваженим представником банку

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 66370/12306-4-21/7.3.4 від 16.08.2021

Підписувач Василик Віталій Валентинович

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000004FAE30009CCA8C00

Дійсний з 11.12.2020 0:00:00 по 11.12.2022 0:00:00

та відміткою банку про перерахування плати в порядку, визначеному статтею 44 цього Закону, на дату здійснення такої оплати, за внесення до Реєстру рейтингових агентств.

Так, пунктом 1 статті 43 та статтею 44 розділу I проєкту Закону врегульовуються питання щодо сплати адміністративних платежів за внесення до Реєстру рейтингових агентств та їх розмірів.

У зв'язку з цим слід зазначити, що відповідно до пункту 1 статті 1 та частини першої статті 11 Закону України «Про адміністративні послуги» результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону, є адміністративною послугою.

При наданні адміністративних послуг у випадках, передбачених законом, справляється плата (адміністративний збір).

З огляду на викладене положення проєкту Закону щодо застосування терміну «адміністративні платежі» слід доопрацювати з метою приведення у відповідність до термінології, що вживається у Законі України «Про адміністративні послуги».

2. Частиною четвертою статті 10 розділу I проєкту Закону пропонується передбачити, що НКЦПФР у найкоротший термін повідомляє зацікавлене авторизоване рейтингове агентство (далі – АРА) про рішення про відкликання авторизації, ухвалені відповідно до частини 1 цієї статті.

НКЦПФР повинна оприлюднити таке рішення на своєму веб-сайті протягом 10 робочих днів від дня його прийняття.

Водночас, відповідно до пункту 11 частини першої та частини другої статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» розпорядники інформації зобов'язані оприлюднювати інформацію про діяльність суб'єктів владних повноважень.

Інформація, передбачена частиною першою цієї статті, підлягає обов'язковому оприлюдненню невідкладно, але не пізніше п'яти робочих днів з дня затвердження документа. У разі наявності у розпорядника інформації офіційного веб-сайту така інформація оприлюднюється на веб-сайті із зазначенням дати оприлюднення документа і дати оновлення інформації.

Враховуючи наведене, абзац третій частини четвертої статті 10 розділу I проєкту Закону потребує перегляду.

3. Пунктом 3 частини третьої статті 16 розділу I проєкту Закону пропонується передбачити, що АРА повинні забезпечити, щоб особи, зазначені у пунктах 1 – 4 частини першої цієї статті, не розголошували інформацію про рейтинги, можливі майбутні рейтинги і прогнози рейтингів АРА, за винятком надання такої інформації рейтингованому суб'єкту або пов'язаній з ним третій особі.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про інформацію» за порядком доступу інформація поділяється на відкриту інформацію та інформацію з

обмеженим доступом. Будь-яка інформація є відкритою, крім тієї, що віднесена законом до інформації з обмеженим доступом.

Проект Закону в цій частині потребує перегляду.

4. Частиною третьою статті 18 розділу I проекту Закону передбачається, що АРА повинно, беручи до уваги вимоги абзацу другої частини п'ятої статті 17 цього Закону, у встановленому НКЦПФР порядку розміщувати на власному веб-сайті та подавати до НКЦПФР на щорічній основі відповідно до вимог частини 3 статті 19 цього Закону графік на наступні 12 місяців, станом на кінець грудня...

У свою чергу, згідно з частиною третьою статті 19 розділу I проекту Закону, якщо АРА готує *суверенні рейтинги* або пов'язані з ними прогнози рейтингів, *додатково до вимог частини 4 статті 23 цього Закону, АРА повинне опублікувати такі рейтинги відповідно до вимог статті 18 цього Закону* та після закінчення робочого дня регульованих ринків України, і не пізніше ніж за годину до початку наступного торговельного дня таких ринків.

Враховуючи наведене, та з метою належної ясності викладу та точності опису, запропоновані положення потребують редакційного доопрацювання, адже відсылна (бланкетна) норма не може відсилати до аналогічної відсылної (бланкетної) норми, та у свою чергу до норм, які безпосередньо регулюють питання.

5. Згідно з частиною другою, пунктами 4, 5 частини п'ятої статті 24 розділу I проекту Закону річна інформація підлягає оприлюдненню АРА не пізніше 31 березня року, наступного за звітним, шляхом розміщення її на власному веб-сайті; подання її до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Річна інформація про АРА повинна містити: річну фінансову звітність, перевірену суб'єктом аудиторської діяльності, при цьому, якщо відповідно до вимог законодавства АРА зобов'язано підготувати консолідовану фінансову звітність, то річна фінансова звітність повинна містити консолідовану фінансову звітність, перевірену суб'єктом аудиторської діяльності, та окремо власну фінансову звітність, перевірену суб'єктом аудиторської діяльності; аудиторський звіт незалежного суб'єкта аудиторської діяльності, наданий за результатами аудиту фінансової звітності АРА суб'єктом аудиторської діяльності.

У зв'язку з цим зазначаємо, що питання щодо подання та оприлюднення фінансової звітності регулюється статтею 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», частиною третьою якої визначаються підприємства, які зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським висновком, а також строки її оприлюднення.

З огляду на викладене, проект Закону пропонуємо доповнити положенням стосовно внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо віднесення АРА до підприємств, які

зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським висновком.

6. Згідно з пунктом 9 статті 25 розділу I проекту Закону АРА щорічно розкриває звіт про прозорість у порядку, встановленому цим Законом та нормативно-правовими актами НКЦПФР. Звіт про прозорість повинен містити твердження щодо річної інформації, а саме офіційна позиція осіб, які здійснюють управлінські функції та підписують річну інформацію АРА, про те, що, *наскільки це їм відомо, річна фінансова звітність, підготовлена відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, що вимагаються згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», містить достовірне та об'єктивне подання інформації про стан активів, пасивів, фінансовий стан, прибутки та збитки АРА і юридичних осіб, які перебувають під його контролем, у рамках консолідованої фінансової звітності.*

Разом з тим пункти 4, 5 частини п'ятої статті 24 розділу I проекту Закону передбачають здійснення перевірки фінансової звітності АРА незалежним суб'єктом аудиторської діяльності.

Враховуючи викладене, зазначені положення пункту 9 статті 25 розділу I проекту Закону потребують перегляду.

7. Частиною двадцять дев'ятою статті 31 розділу I проекту Закону пропонується встановити, що кошти від сплати штрафів за порушення законодавства на ринку рейтингування зараховуються до загального фонду Державного бюджету України.

Також статтею 43 розділу I проекту Закону пропонується встановити, що АРА сплачують до спеціального фонду Державного бюджету України адміністративні платежі за внесення до Реєстру рейтингових агентств та внески на регулювання.

Проте, правові засади функціонування бюджетної системи України, її принципи, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та відповідальність за порушення бюджетного законодавства визначаються Бюджетним кодексом України.

Відповідно до частини п'ятої статті 13 вказаного Кодексу розподіл бюджету на загальний та спеціальний фонди, їх складові частини визначаються виключно цим Кодексом та законом про Державний бюджет України.

При цьому, бюджетна система України і Державний бюджет України встановлюються виключно цим Кодексом та законом про Державний бюджет України.

Якщо іншим нормативно-правовим актом бюджетні відносини визначаються інакше, ніж у цьому Кодексі, застосовуються відповідні норми цього Кодексу (абзаци перший, другий частини другої статті 4 вищевказаного Кодексу).

8. Абзац третій частини третьої статті 41 розділу I проекту Закону в частині слів «мінімум п'яти років» потребує перегляду з огляду на принцип

юридичної визначеності, складовими якого є, зокрема, ясність, чіткість, доступність, недвозначність правових норм, а також їх узгодженість в системі загального правового регулювання.

9. Пунктом 1 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону передбачається встановити, що цей Закон набирає чинності з 01 січня 2023 року, крім статті 45, яка набирає чинності через два роки після дати початку сплати внесків до системи загальнообов'язкового накопичувального пенсійного забезпечення, визначеної законом.

Проте слід зазначити, що відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» система пенсійного забезпечення в Україні складається з трьох рівнів.

Зокрема, другий рівень – накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування (накопичувальна система пенсійного страхування), що базується на засадах накопичення коштів застрахованих осіб у Накопичувальному фонді або у відповідних недержавних пенсійних фондах – суб'єктах другого рівня системи пенсійного забезпечення та здійснення фінансування витрат на оплату договорів страхування довічних пенсій і одноразових виплат на умовах та в порядку, передбачених законом.

Також зазначаємо, що згідно з абзацами третім, четвертим пункту 1 розділу XV «Прикінцеві положення» вказаного Закону розділи X «Суб'єкти накопичувальної системи пенсійного страхування» і XI «Зберігання пенсійних активів накопичувального фонду», а також положення цього Закону, що стосуються Накопичувального фонду, набирають чинності з дня набрання чинності законом про запровадження перерахування страхових внесків до Накопичувального фонду.

Частина четверта статті 20 та частина п'ята статті 78 цього Закону, які стосуються спрямування страхових внесків застрахованими особами до недержавних пенсійних фондів, набирають чинності через два роки після запровадження перерахування страхових внесків до Накопичувального фонду.

Враховуючи наведене, пункт 1 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону в цій частині потребує перегляду.

10. Підпунктом 1 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону пропонується доповнити Кодекс адміністративного судочинства України (далі – КАС України) новою статтею 289², якою передбачити особливості провадження у справах за заявою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо надання доступу до інформації про електронні комунікаційні послуги.

Зокрема, пропонується встановити, що провадження у справах за заявою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо надання доступу до інформації про електронні комунікаційні послуги при здійсненні нею визначених законом повноважень здійснюється на підставі відповідної заяви про надання доступу до наступної інформації про електронні комунікаційні послуги.

Щодо цього зазначаємо, що статтями 268, 269, 270, 272 КАС України встановлені особливості повідомлення учасників справи про дату, час та місце розгляду окремих категорій адміністративних справ; особливості подання заяв по суті справи в окремих категоріях адміністративних справ; особливості обчислення процесуальних строків в окремих категоріях адміністративних справ; особливості апеляційного та касаційного оскарження судових рішень в окремих категоріях адміністративних справ.

Разом з тим проектом Закону внесення відповідних змін до вказаних статей КАС України не передбачено.

У зв'язку з цим проєкт Закону в цій частині потребує доопрацювання.

Заступник Міністра

Віталій ВАСИЛИК